

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-622 /1292

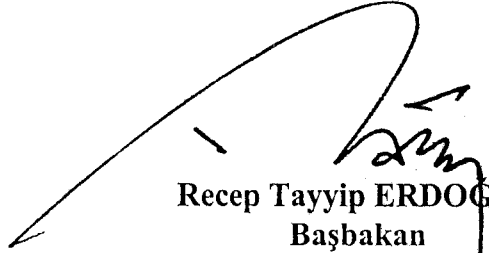
Ankara

23/3 /2003

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 21/3/2003 tarihinde kararlaştırılan "Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

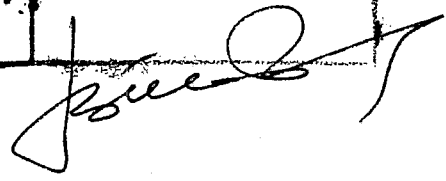
Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

Eki :

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe (Genel-Madde)

T. B. M. M. BAŞKANLIĞI	
Tali Kom.	
Esas Kom.	Plan ve Bütçe
Tarih	26.3.2003-1/543
K. Md.	K.D. Bşk.
BAŞKAN	

GENEL GEREKÇE

Son yıllarda bir çok ülke vergi sistemlerini yeni ekonomik gelişmelere uyum, vergide adalet, vergi rekabeti, basitlik, etkinlik ve verimlilik ilkeleri çerçevesinde yeniden yapılandırmışlardır. Bir çok ülke ise aynı amaçlar doğrultusunda yeniden yapılanma çabası içerisinde.

Ülkemizde de ekonomik program hedeflerinin gerçekleştirilmesi, kamu finansmanı probleminin azaltılması ve ekonominin kalıcı bir iyileşme sürecine taşınabilmesi amaçları gözardı edilmeksizin, diğer ülkelerdeki gelişmeler de dikkate alınarak, vergi kanunlarının yeniden düzenlenmesi gerekliliği doğmuştur.

Bu çerçevede hazırlanan tasarıda esas olarak vergi yükünün adil dağılımı ve kayıtlı mükellefler üzerindeki yükün zaman içinde mümkün olduğu ölçüde azaltılmasına yönelik düzenlemelere yer verilmiş, bunun yanında vergi sisteminin basitleştirilmesi konusunda da önemli değişiklikler öngörülmüştür.

Yürütme ve yürürlük maddeleri hariç 34 maddeden oluşan tasarıda;

- Vergi sistemini daha basit hale getiren,
- Vergi yükünü düşüren,
- Vergileme ile ilgili yükümlülükleri azaltan,
- Mükellef ve vergi idaresinin iş ve işlemlerini azaltan

düzenlemeler bulunmaktadır. Bazı maddelerle ilgili genel açıklamalar aşağıda özetlenmiştir.

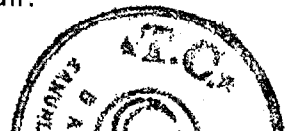
Birinci madde ile yatırım indirimi istisnası yeniden düzenlenmekte, istisna teşvik belgesi olmaksızın otomatik işler hale getirilmekte, bölgesel ve sektörel ayırımlara son verilmekte, teşvikin daha dar kapsamlı ancak daha etkin ve basit hale getirilmesi amaçlanmaktadır.

Tasarının 2, 7, 12 ve 33 üncü maddelerinde yapılan düzenlemelerle, kurum kazançları üzerindeki % 65'e ulaşan toplam vergi yükü % 45 düzeyine indirilmekte, kurum kazançlarının ve kar paylarının vergilemesi son derece basit hale getirilmektedir.

Dokuzuncu madde ile ilke olarak üniter bir vergi yapısı oluşturulmakta, beyan sınırını geçen tutarda gelir elde edenlerin, gelirlerini bir beyannamede toplamaları öngörülmektedir.

Onsekizinci madde ile yurt dışında müteahhitlik ve mühendislik faaliyetlerinden elde edilen kazançlar kurumlar vergisinden istisna tutulmakta, 10 ve 19 uncu maddelerde yapılan düzenlemelerle ise gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin eğitim hizmetlerine yaptıkları bazı katkıların vergi matrahından indirimine imkan sağlanmaktadır.

Yirmiikinci madde ile basit usulde vergilendirilen mükelleflerin mal ve hizmet teslimleri katma değer vergisinden müstesna hale getirilmekte, 32 nci madde ile de muhtasar beyanname ile katma değer vergisi beyannamesinin tek beyanname haline getirilmesi için gerekli alt yapı oluşturulmaktadır. Böylece çok sayıda küçük mükellefin ve vergi dairelerinin önemli bir yükü ortadan kaldırılmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1 - Daha önce Gelir Vergisi Kanununun Ek 1 - Ek 6 maddelerinde düzenlenmiş olan yatırım indirimi istisnası yeni bir anlayışla bu madde de düzenlenmektedir.

Yeni düzenlemede temel değişikliklerden birisi, daha önceki uygulamalarda yatırım indirimi istisnasından yararlanmak için gerekli olan yatırım teşvik belgesi alma zorunluluğunun kaldırılmasıdır. Bu düzenleme çerçevesinde ticari veya zirai kazançları üzerinden gelir vergisine tabi olan mükellefler, satın aldıkları amortismanına tabi iktisadi kıymetlerinin maliyet bedellerinin belirli bir oranını, vergiye tabi matrahlarının tespitinde indirim konusu yapabileceklerdir.

İstisna tutarının hesaplanmasında esas alınacak bedel amortismanına tabi iktisadi kıymetin maliyet bedeli olacaktır.

Yatırım indirimi istisnasının uygulanmasına, istisnaya konu iktisadi kıymete ilişkin harcamaların yapıldığı yılda başlanmakta, istisna tutarının ilk dönemde indirim konusu yapılamaması halinde, istisna tutarı izleyen dönemlerde endekslenmek suretiyle kullanılabilir.

Yatırım indirimi istisnasından genel olarak amortismanına tabi iktisadi kıymetler ile ilgili olarak yararlanılabilmekle beraber, yatırım indirimi istisnasına konu olamayacak amortismanına tabi iktisadi kıymetlerle ilgili bir belirleme de yeni düzenlemede yer almaktadır.

Yatırım indirimi istisnasının uygulanabilmesi için istisnadan yararlanan kıymetin iki tam yıl süreyle elden çıkarılmaması gerekmektedir. Bu şarta uyulmadığı takdirde, daha önce yararlanılan istisna tutarı nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler açısından her hangi bir işlem yapılmayacak, ancak daha önce yararlanılamayan istisna tutarının kullanım imkanı kalmayacaktır. Öte yandan, yatırım indiriminden kısmen faydalanmış veya hiç faydalanmamış aktif değerleri devir alan kimselerin, kalan yatırım indiriminden yararlanmalarını sağlayacak her hangi bir düzenleme yapılmamıştır. Dolayısıyla aktif değerleri devralanların istisnadan yararlanmaları hiçbir durumda mümkün değildir.

Madde 2 – Mükerrer 21 inci maddede yer alan düzenleme, bu maddenin 1 numaralı fıkrası ile 22 nci maddeye taşınmakta ve mükerrer 21 inci maddenin kaldırılarak kanun sistematığının daha düzenli olmasına imkan sağlanmaktadır.

Maddenin 3 numaralı fıkrasında yapılan düzenleme ile gerçek kişilerce elde edilen kar paylarının yarısı gelir vergisinden istisna edilmektedir. Halen uygulanmakta olan vergilendirme sisteminde kurum kazançları üzerindeki vergi yükü % 65'e yaklaşmaktadır. Bu tasarı ile vergi yükünün gelir vergisi tarifesinde yer alan en yüksek orana yaklaştırılması amaçlanmıştır. Bu amaçla yapılan düzenlemede, kar paylarının yarısı vergiden istisna edilirken, elde edilen gelirin beyan edilmesi halinde bu kar payları üzerinden yapılan vergi tevkifatının tamamının yıllık beyanname üzerinden hesaplanan vergiden mahsubu öngörülmektedir.

Madde 3 - Bu madde ile sakatlık indirimi yeniden düzenlenmektedir. Mükerrer 121 inci madde ile özel indirim ve özel gider indiriminin değişik bir anlayışla düzenlenmesine paralel olarak, sakatlık indirimi tutarları özel indirim tutarlarından bağımsız olarak belirlenmekte, buna ek olarak maddede bazı ifade düzeltmelerine de yer verilmektedir.

Madde 4 - Bu madde ile yapılan düzenlemeyle dış protezciliğinden elde edilen kazançlar ticari kazanç olarak tanımlanmaktadır.

Dış protezciliği faaliyeti esas olarak şahsi mesai, ilmi veya mesleki bilgiye dayanan ve uzmanlık gerektiren bir faaliyet olmayıp, daha çok sermaye unsuruna dayanmakta, yapılan işte kullanılan ham ve yardımcı maddeler, el emeği ile dış protezine dönüştürülmektedir. Dolayısıyla yapılan faaliyet esas olarak imalat faaliyeti niteliğinde olduğundan, ticari kazanç hükümlerine göre vergilendirilmesi gerekmektedir. Yapılan düzenleme ile bu durum sağlanmakta, bu kazançların niteliğine uygun bir vergileme sistemi getirilmektedir.

Madde 5 - Altın ticareti ile işgal edenlerin has altın değerindeki farkların vergiye tabi olması, sermaye ile finanse edilen has altın miktarının erimesine yol açmakta ve özellikle uluslararası rekabette altın ihracatının gelişmesini engellediği gibi sistemin kurumsallaştırılmasını da güçleştirmektedir. Bu açıdan söz konusu değer artışlarının özel fon hesabına alınması suretiyle vergi dışında bırakılması, buna karşılık gerçek katma değer de vergilenmesi amaçlanmıştır.

Vergi Barışı Kanunu ile kıymetli maden ve ziynet eşyasının kayıtlara alınmasının sağlanması bakımından da has altınla ilgili fiktif kazançların vergi dışında tutulması önem taşımaktadır.

Madde 6 - Bu madde ile 4 üncü maddede yapılan düzenlemeye paralel bir düzenleme yapılmaktadır.

Madde 7 - Bu madde ile kar payı vergilemesinde yapılan değişikliklere paralel düzenleme yapılmakta, fon payının kaldırılması nedeniyle de bu kavram maddeden çıkartılmaktadır.

Madde 8 - Bu madde ile yapılan düzenlemeyle, borsada işlem görmeyen Türkiye’de kurulmuş şirketlerin hisse senetlerinin bir yıl süreyle elde tutulduktan sonra elden çıkarılması halinde, elde edilen kazancın diğer kazanç ve irat olarak vergilendirilmemesi sağlanmaktadır.

Madde 9 - Gelir vergisine tabi gelirlerin yıllık beyanname ile beyan edilip edilmeyeceğine ilişkin 86 ncı madde hükmü farklı bir anlayışla yeniden düzenlenmektedir. Yapılan düzenlemeyi aşağıdaki şekilde özetlemek mümkündür.

Tam mükellefiyette;

- Gerçek usulde vergilendirilmeyen zirai kazançlar, tek işverenden alınmış ve tevkif suretiyle vergilendirilmiş ücretler, 75 inci maddenin 15 numaralı bendinde yazılı menkul sermaye iratları, kazanç ve iratların istisna hadleri içinde kalan kısmı, tutarı ne olursa olsun beyan edilmeyecek gelirler olarak belirlenmektedir.

- Beyan edilmeyecek gelirler dışında kalan vergiye tabi gelirin belirli bir tutarı aşması halinde tevkifata tabi tutulmuş olsun olmasın bütün kaynaklardan elde edilen vergiye tabi gelirler yıllık beyanname ile beyan edilecektir.

- Beyan edilmeyecek gelirler dışında kalan vergiye tabi gelirin belirli bir tutarı aşmaması halinde ise Türkiye'de tevkifata tabi tutulmuş olan, birden fazla işverenden elde edilen ücretler, gayrimenkul sermaye iratları, menkul sermaye iratları yıllık beyanname ile beyan edilmeyecektir.

- Beyana tabi gelirin sadece ücretlerden oluştuğu durumda, toplam ücret tutarı beyan sınırını geçse dahi, birinci işverenden sonraki işverenlerden alınan ücret tutarının belli bir tutarı geçmemesi halinde beyanname verilmeyecektir.

- Stopaja tabi olmayan ve tutarı ne olursa olsun beyan edilmesi gereken menkul ve gayrimenkul sermaye iratlarının beyanı, belirli bir tutarı geçmesi koşuluna bağlanmaktadır. Bu düzenlemeyle, çok küçük gelirler için beyanname verilmesi zorunluluğu kaldırılmakta, mükellef ve vergi dairesi gereksiz ve verimsiz işlerden kurtarılmaktadır.

Dar mükellefiyette, tamamı Türkiye'de tevkif suretiyle vergilendirilmiş olan ücretler, serbest meslek kazançları, menkul ve gayrimenkul sermaye iratları ile diğer kazanç ve iratlar yıllık beyanname ile beyan edilmeyecektir.

Madde 10 - Madde ile yapılan düzenlemeyle, kamu idare ve müesseselerine bağışlanan okul ile öğrenci yurtlarının inşaatı dolayısıyla yapılan harcamalar, bu tesislerin inşaatı için bu kuruluşlara yapılan her türlü bağış ve yardımlar ile mevcut tesislerin faaliyetlerini devam ettirebilmeleri için yapılan her türlü nakdi ve ayni bağış ve yardımların tamamının, yıllık beyanname ile bildirilecek gelirlerden indirilmesi öngörülmektedir.

Öte yandan madde ile yapılan bir başka düzenleme ile mükelleflerin, kendilerine, eş ve çocuklarına ilişkin olarak yaptıkları sağlık ve eğitim giderlerinin beyan ettikleri gelirin belirli bir kısmını geçmemek koşuluyla, vergi matrahlarından indirimine imkan sağlanmaktadır.

Madde 11 - Halen yürürlükte olan düzenlemeye göre, mükellefler sadece kira gelirlerinin olması halinde bu gelire ilişkin beyannamelerini Ocak ayı içinde, kira gelirinin yanı sıra başkaca gelirlerinin olması halinde ise Mart ayı içinde vermektedirler. Beyan edilecek gelirin sadece kira geliri olup olmayacağı hususunda mükelleflerin daha fazla zamana ihtiyaç duymaları dikkate alınarak, beyana tabi gelirin sadece kira gelirlerinden oluşması halinde de beyannamenin Mart ayında verilmesine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Madde 12 - Tasarının 2 inci maddesiyle, Gelir Vergisi Kanununun 22 nci maddesinde yapılması öngörülen düzenlemeyle, tam mükellef kurumlardan kar payı elde eden gerçek kişilerin bu kar paylarını beyan etmeleri sırasında, elde edilen kar payının yarısı vergi dışı bırakılmakta ve elde edilen kar payının beyan edilmesi halinde, istisna edilen kısım dahil bu kar payları üzerinden yapılan vergi tevkifatının tam mahsubuna da imkan sağlanmak suretiyle, kar payı üzerindeki vergi yükünün % 50'nin altına düşürülmesi hedeflenmektedir.

Kar paylarının vergilendirilmesine yönelik olarak yapılan düzenlemeler kapsamında, Gelir Vergisi Kanununun kar paylarının dağıtımı sırasında tevkifat

yapılmasını öngören 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının 6 numaralı bendinin (b) alt bendi de yeniden düzenlenmektedir.

Tasarının bu maddesinde yapılan düzenlemede, tam mükellef kurumlardan kar payı alan tam ve dar mükellef gerçek kişilere bu karın dağıtılması sırasında kurum bünyesinde tevkifat yapılması öngörülmektedir. Kar payı elde edenin kurumlar vergisi mükellefi olmaması veya bu vergiden muaf olmasının tevkifat açısından bir önemi bulunmamaktadır.

Bilindiği üzere, mevcut düzenlemede Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin 6-b bendine göre yapılan tevkifat;

- Kar payı üzerinden yapılan tevkifatlar,
- İstisna kazançlar üzerinden yapılan tevkifatlar,
- Dar mükellef kurumların dağıtılabilir kazançları üzerinden dağıtılın dağıtılmasını yapılan tevkifatlar,

olmak üzere üç grup halinde düzenlenmiştir.

Maddenin yeni önerilen şeklinde ise, kurumların istisna kazançları ile normal kazançları ayırmasına son verilerek, istisna olsun olmasın kar dağıtımı aşamasında tevkifat yapılması öngörülmekte, ayrıca halka açık şirketlerle halka açık olmayan şirketler arasındaki ayırım kaldırılarak tevkifat oranının her iki tür şirket için aynı olması öngörülmektedir. Aynı şekilde dar mükellef kurumların kazançları üzerinden dağıtılın dağıtılmasını yapılan tevkifat, önerilen maddede şube karının merkeze aktarılması aşamasına bırakılmaktadır.

Kar payı vergilemesinde öngörülen yeni sistemin bir sonucu olarak vergi alacağı uygulamasına son verilmekte ve vergi tevkifatının tamamının mahsubu öngörülmektedir.

Madde 13 - Fon payı uygulamasının kaldırılmasına paralel olarak gelir vergisi tarifesi yeniden düzenlenmektedir. Yeni tarifede gelir vergisi oranı % 20'den başlamakta ve % 45'e kadar artmaktadır.

Maddede yapılan düzenlemeyle ücret gelirlerinin vergilendirilmesinde, tarifede yer alan vergi oranlarının 5 puan indirilmek suretiyle uygulanması öngörülmektedir. Buna göre, yıllık beyannamede 12 milyar lirası ücret gelirinden olmak üzere toplam vergiye tabi geliri (matrahı) 24 milyar liradan oluşan bir mükellefin vergi tutarı şu şekilde hesaplanacaktır.

- Tarifeye göre 24 milyar liranın hesaplanan gelir vergisi	6.350.000.000 TL.
- 12 milyar lira ücret geliri için 5 puan indirim tutarı	600.000.000 TL.
- Hesaplanan gelir vergisi tutarı	5.750.000.000 TL.

Madde 14 - Gelirin sadece kira gelirinden oluşması halinde Ocak ayında beyanname verilmesi uygulamasının kaldırılmasına yönelik değişiklik nedeniyle ödeme takvimi yeniden belirlenmekte, ayrıca yıllık beyanname üzerinden hesaplanan verginin üç taksit yerine iki taksitte ödenmesi esası getirilmektedir.

Madde 15 - Bu madde ile Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 121 inci maddesi yeniden düzenlenmektedir. Bu düzenlemeyle bir yandan vergi alacağının

kaldırılmasına paralel olarak vergi alacağının mahsubuna son verilmekte, diğer yandan gerçek ücretlerin vergilendirilmesinde, özel gider indirimi ve özel indirimin yerini almak üzere vergi mahsubu getirilmektedir.

Getirilen düzenlemeyle ücretliye, kendisi, eşi ve çocukları ile ilgili eğitim, sağlık, gıda, giyim ve kira harcamalarının yıllık toplam tutarının belirli bir oranında vergi mahsup hakkı verilmektedir. Maddeyle vergi mahsup hakkı iki şekilde sınırlandırılmakta olup, bunlardan birincisi, mahsup hakkı veren harcamaların Türkiye'de yapılması, gelir veya kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunan gerçek veya tüzel kişilerden alınan belgelerle tevsik edilmesi ve bu belgelerin işverene verilmesi, ikincisi ise mahsup hakkı kazanılan tutarın hesaplanmasında dikkate alınan harcama tutarının, vergi matrahının toplamını geçmemesidir.

Madde 16 - Bu madde ile Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 123 üncü maddesi yeniden düzenlenmektedir.

Yapılan düzenlemede Gelir Vergisi Kanununun 21, 23/8, 47 ve 48 inci maddelerinde yer alan maktu had ve tutarlar, 1/1/2003 tarihi itibarıyla geçerli olan had ve tutarlarına yükseltilmektedir.

Yeniden düzenlenen ikinci fıkra hükmü ile Gelir Vergisi Kanununun 19, 21, 23/8, 31, 47, 48, mükerrer 80, 82 ve 86 ncı maddeleri ile mükerrer 121 inci maddesinde yer alan maktu had ve tutarların, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle uygulanması esası getirilmiştir. Bakanlar Kuruluna bu şekilde belirlenen hadleri yarısına kadar artırma veya indirme konusunda yetki tanıyan düzenleme kaldırılmaktadır. Böylece Kanunda yer alan maktu hadlerin herhangi bir işleme bağlı olmaksızın günün ekonomik koşullarına uygun hale getirilmesi sağlanmıştır.

Ayrıca maddenin üçüncü fıkrasında yapılan düzenleme ile, ikinci fıkrada yer alan düzenlemenin 103 üncü maddede yer verilen vergi tarifesinin ilk gelir dilim tutarı hakkında da uygulanması sağlanmıştır.

Madde 17 - Bu madde ile Gelir Vergisi Kanununa dört geçici madde eklenmektedir.

Geçici Madde 61 - Bu madde ile daha önce Yatırım Teşvik Belgesine bağlanan yatırımlarla ilgili yatırım harcamalarına, yatırım indirimi uygulamasına ilişkin olarak Gelir Vergisi Kanununun değişmeden önceki hükümlerinin uygulanması sağlanmaktadır.

Bu çerçevede, istisnadan yararlanan kazançlar üzerinden dağıtılsın dağıtılmasın %19,8 oranında tevkifat yapılacaktır.

Ayrıca yapılan düzenleme ile dileyen mükelleflerin daha önce aldıkları Yatırım Teşvik Belgeleri kapsamında bu tarihten itibaren yaptıkları harcamaları için bu Kanunun 19 uncu maddesinde yer alan hükümler çerçevesinde yatırım indirimi istisnasından yararlanabileceklerdir. Bunun için ilk geçici vergilendirme dönemine ilişkin beyannamenin verileceği tarihe kadar bağlı bulunulan vergi dairesine bir bildirimde bulunulması ve tercihin alınmış olan Yatırım Teşvik Belgelerinin tamamı için yapılması şarttır.

Geçici Madde 62 - Tasarıda kar paylarının vergilemesine ilişkin olarak yapılması öngörülen düzenlemeye paralel olarak, kurumların daha önceki yıllara ait karlarının dağıtımına tabi tutulması halinde geçiş dönemi ile ilgili olarak yapılması gereken işlemler, bu madde ile düzenlenmektedir.

Buna göre, 1998 ve önceki yıllara ait karlar, dağıtılsın dağıtılmasın tevkifata tabi tutulduğundan bu karların 2003 ve müteakip yıllarda dağıtılması durumunda, bu karlar üzerinden tevkifat yapılmayacağı hususuna açıklık getirilmektedir.

Aynı şekilde 1999 – 2002 yılları arasında elde edilen ve üzerinden tevkifat yapılan istisna kazançlar ile aynı dönemlere ait olup üzerinden tevkifat yapılmamış istisna kazançların dağıtılması halinde de tevkifat yapılmayacağı hususu maddenin 1 numaralı fıkrasının (b) bendinde düzenlenmektedir.

Maddenin 2 numaralı fıkrasında, 1998 ve önceki yıllarda elde edilmiş kurum kazançlarının dağıtımı halinde bu kazançların kar payını elde eden gerçek kişi tarafından beyan edilmemesini sağlamak amacıyla söz konusu kar payları istisna kapsamına alınmaktadır.

Maddenin 3 numaralı fıkrasında ise kurumların 1999 – 2002 yılları kazançlarının dağıtımı halinde, bu kar paylarını elde eden kişilerin elde ettikleri kar payının net tutarına, kar payının 1/9'unu ekledikten sonra bulacakları tutarın yarısını beyan etmeleri ve beyan edilen tutarın 1/5'ini de beyanname üzerinden hesaplanan vergiden mahsup etmeleri öngörülmek suretiyle kar payı vergilemesine ilişkin olarak getirilen yeni sisteme uygun beyan da bulunmaları amaçlanmaktadır.

Maddenin 4 numaralı fıkrasında, bu maddenin 1, 2, ve 3 numaralı fıkralarında belirtilen kar payları kurumlar vergisi mükellefleri tarafından elde edildikten sonra bunların ortaklarına dağıtılması halinde de 1, 2 ve 3 numaralı fıkralarda yer alan hükümlere göre işlem yapılacağı açık olarak hükme bağlanmaktadır.

Maddenin 5 numaralı fıkrasında, bu madde kapsamındaki kar paylarının vergileme rejimi madde içerisinde düzenlendiğinden, söz konusu kar payları için Kanunun 22 inci maddesi hükmünün ayrıca uygulanmayacağı hususuna açıklık getirilmektedir.

Geçici Madde 63 – Maddenin 1 numaralı fıkrası ile altın ticareti ve imalatı faaliyetinde bulunan mükelleflerin kayıtlarında yer alan emtianın değerini gerçek duruma uygun hale getirmeleri konusunda geçici bir düzenleme yapılmaktadır.

Maddenin 1 numaralı fıkrası ile de kıymetli maden ve ziynet eşyası faaliyetinde bulunup 4811 sayılı Kanunla stok beyan eden mükelleflerin bu beyan ettikleri kıymetlere ilişkin olarak söz konusu Kanunun 13 üncü maddesine göre vergi ödeyecekleri konusuna açıklık getirilmektedir. Bu Kanunun yürürlüğünden önce bildirimde bulunup vergisini ödeyenlerin ödedikleri verginin bu Kanuna göre ödenecek verginin hesaplanmasında dikkate alınacağı tabiidir.

Geçici Madde 64 – Sporculara yapılan ücret ödemeleri % 15 oranında nihai olarak vergilendirilmektedir.

Madde 18 - Maddede yapılan düzenlemeyle, yurt dışında yapılan inşaat, onarma, montaj işleri ve teknik hizmetlerden sağlanan ve Türkiye'de genel netice hesaplarına intikal ettirilen kazançlar kurumlar vergisinden müstesna tutulmaktadır. Bu

düzenleme yapılırken, halen geçici bir maddede yapılan düzenleme çerçevesinde uygulanan istisna, bir yandan kalıcı hale getirilirken, bir yandan da daha etkin ve son derece basit bir hale getirilmekte, günümüz koşullarında gereksiz ve amacına uygun olmaktan uzak hale gelmiş olan koşullara son verilmektedir.

Madde 19 - Madde ile yapılan düzenlemeyle, kamu idare ve müesseselerine bağışlanan okul ile öğrenci yurtlarının inşaatı dolayısıyla yapılan harcamalar, bu tesislerin inşaatı için bu kuruluşlara yapılan her türlü bağış ve yardımlar ile mevcut tesislerin faaliyetlerini devam ettirebilmeleri için yapılan her türlü nakdi ve ayni bağış ve yardımların tamamının, kurum kazancından indirilmesi öngörülmektedir.

Madde 20 - Maddeye yapılan düzenleme ile kurumlar vergisinin, beyanname verme süresi içinde bir defada ödenmesi öngörülmektedir.

Bilindiği üzere, kurumlar vergisi mükellefleri kazançların yıl içerisinde üçer aylık dönemler itibarıyla verdikleri geçici vergi beyannameleriyle beyan etmekte ve geçici vergi olarak ödedikleri tutarları yıllık beyanname üzerinden hesaplanan vergiden mahsup etmektedirler. Böylece, normal şartlarda geçici vergi matrahları ile yıllık beyannamede bildirilen matrah eşit olacağından, ilave olarak ödenecek vergi tutarı kurumlar vergisi oranı ile geçici vergi oranı arasındaki farka tekabül eden vergi kadar olmaktadır. Dolayısıyla kurumlar vergisinin üç taksitte ödenmesinin ekonomik bir gerekçesi kalmamış olup, yapılan düzenlemeyle kurumlar vergisinin bir defada ödenmesi öngörülmektedir.

Madde 21 - Yurt dışındaki GSM operatörleri roaming hizmetlerinde KDV uygulamazken ülkemizde faaliyet gösteren operatörlerin yurt dışındaki operatörlerin abonelerine Türkiye’de verdiği hizmetlerden vergi alınması rekabeti bozmaktadır. KDVK’nun 11/1-a maddesinde yapılan değişiklikle bu hizmetler de istisna kapsamına alınmaktadır.

Tecil terkin kaydıyla satışlarda ihracatın gerçekleşmemesi halinde tecil edilen verginin gecikme zammının % 50 fazlasıyla alınmasına ilişkin hüküm değiştirilerek sadece gecikme zammı ile birlikte tahsiline imkan sağlanmaktadır. Öte yandan ihracatın mücbir sebeplerle gerçekleştirilememesi halinde uygulanan tecil faizi bile imalatçıya ağır bir külfet yüklemektedir. Aynı maddenin (c) bendine eklenen hükümle de bu durumda olan mükellefler için ek süre verilerek müeyyidesiz terkin imkanı sağlanmaktadır.

Madde 22 - Maddede yapılan düzenleme ile basit usulde vergilendirilen mükelleflerin teslim ve hizmetleri katma değer vergisinden istisna tutulmaktadır. Bu düzenleme sonucunda basit usulde vergilendirilen mükellefler mal teslimlerinde veya hizmet ifalarında katma değer vergisi hesaplamayacaklar, bunlardan mal ve hizmet alan mükellefler katma değer vergisi indirimi yapamayacaklar, gerçek usulde vergilendirilenlerden mal ve hizmet satın alan basit usulde vergilendirilen mükellefler ise ödedikleri katma değer vergisini gider veya maliyet kaydedeceklerdir.

Maddede yapılan bir başka düzenlemeyle, kredi temini sırasında teminat bulmakta güçlüklerle karşılaşan KOBİ'lere teminat sağlayan ve kurumlar vergisinden muaf olan kredi garanti fonunun işlemlerine istisna getirilmektedir.

Ayrıca, tali sigorta acentelerinin aldıkları komisyonların katma değer vergisine tabi olduğu şeklindeki yanlış anlaşımaları gidermek üzere Kanuna açıklık getirilmektedir.

Madde 23 – Madde ile Katma Değer Vergisi Kanununa iki geçici madde eklenmektedir.

Geçici Madde 18 - Kanunda, teşvik belgesi sahibi mükelleflere yapılan makine ve teçhizat teslimleri vergiden istisna edilmişken mükellefiyeti bulunmayan kamu kurum ve kuruluşlarına teşvik belgesi kapsamında istisna uygulandığı anlaşılmıştır. Ancak uygulamanın geçersiz sayılması kamu kurumunca verilen belgeye güvenen mükellefleri mağdur ederken haksız olarak istisnadan yararlandırılan kamu kurumları için ilave ödenek bulunarak verginin ikmal edilmesini gerektirecektir. Bu duruma meydan vermemek için geçmişte yapılan uygulama geçerli sayılmaktadır.

Geçici Madde 19 - Toplantı masrafları Asya Kalkınma Bankasınca karşılanan organizasyonun uluslararası nitelikte olması dolayısıyla bu bankanın katma değer vergisi ödememesi sağlanmaktadır.

Madde 24 - Yapılan düzenlemeyle finansal kiralama işlemlerine ilişkin vergisel düzenlemeler bu konuda uluslararası muhasebe standartlarında belirlenmiş muhasebe kurallarına uygun hale getirilmektedir. Bu amaçla yapılan düzenlemeyi aşağıdaki şekilde özetlemek mümkündür.

- Bir iktisadi kıymetin mülkiyetine sahip olmaktan kaynaklanan tüm risk ve yararların kiracıya devredilmesi sonucunu doğuran kiralama sözleşmeleri finansal kiralama sözleşmeleri olarak tanımlanmaktadır.

- Aşağıdaki şartların birinin varlığı halinde kiralama sözleşmesi finansal kiralama olarak kabul edilmektedir.

- İktisadi kıymetin mülkiyetin kiralama dönemi sonunda kiracıya devredilmesi,
- Kiracıya kira süresi sonunda iktisadi kıymeti kiralama dönemi sonunda düşük bir bedelle satın alma hakkı tanınması,
- Kiralama döneminin iktisadi kıymetin ekonomik ömrünün büyük bir bölümünü oluşturması
- Sözleşmeye göre yapılacak kira ödemelerinin bugünkü değerlerinin toplamının iktisadi kıymetin rayiç bedelinden büyük olması veya önemli ölçüde yaklaşık bir değer olması

- Doğal kaynakların bulunması ve işletilmesi ile ilgili kiralama ile hakların kiralanaşına yönelik lisans anlaşmaları yapılan düzenlemenin kapsamı dışında bırakılmaktadır.

- Bina ve arsaların kiralama işlemlerinde kira dönemi sonunda kiracıya mülkiyetin devredilmesi ya da kira dönemi sonunda kiracıya mülkiyeti düşük bir bedelle satın alma hakkı tanındığı durumda finansal kiralama kabul edilmektedir.

- Finansal kiralama işlemine konu iktisadi kıymete ilişkin amortisman ayırma hakkı kiracıya ait olmaktadır. Yapılan kira ödemeleri anapara ödemesi ve faiz gideri olarak ayrıştırılacak ve faiz giderleri ilgili dönemlerde vergiye tabi gelirin tespitinde indirim konusu yapılacaktır.

- Kiralayan ise kira ödemelerini anapara geri ödemesi ve faiz geliri olarak ayrıştırarak elde ettiği gelirleri dönemler itibariyle vergiye tabi kazancının tespitinde dikkate alacaktır.

Madde 25 – Madde ile ortalama vadesi bir yıl ve daha uzun süreli yatırım kredileri ile ilgili olarak, gerek menkul ve gerekse gayrimenkul teminatları ile ilgili yapılacak işlemlerin harçtan bağışık tutulması sağlanmaktadır.

Madde 26 – Maddede yapılan düzenlemeyle, sürücü kurslarınca ödenen ruhsat harcı, benzer kurumlarca ödenen harç tutarına indirilmektedir.

Madde 27 – Maddede yapılan düzenlemeyle, damga vergisine tabi her bir kağıt için hesaplanan damga vergisi miktarının her yıl için belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılması sonucu yüksek tutarlara ulaşması nedeniyle, bu miktarın günün koşullarına uygun hale getirilmesi amaçlanmış, ayrıca söz konusu uyumun sağlanabilmesi için Bakanlar Kuruluna yetki verilmiştir.

Madde 28 – Maddede yapılan düzenlemeyle, yürürlük süresi 31/12/2003 tarihinde sona erecek olan 3505 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesinde yer alan ve yatırım kredileri nedeniyle düzenlenen kağıtlara uygulanan damga vergisi istisnasının bu tarihten sonra da sürdürülmesi öngörülmektedir.

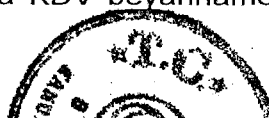
Maddede yapılan diğer düzenlemeyle Bütçe Kanunlarında yer alan istisna hükümlerinin ana vergi kanununda yer alması sağlanmaktadır. Bu kapsamda, Devlet dış borçları ile ilgili kredi anlaşmalarında öngörülen ödemeler dolayısıyla düzenlenen kağıtlar, 4749 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin üçüncü fıkrası ile tanımlanan nakit işlemleri ile Merkez Bankasınca çıkarılacak likidite senetleri ve bu senetlerin faiz ve ana para ödemeleri ve bunlarla ilgili işlemler nedeniyle düzenlenen kağıtlar damga vergisinden istisna edilmektedir.

Madde ile ayrıca Kredi Garanti Fonunun kredi teminatlarına ilişkin işlemlerinde düzenlenen kağıtlar damga vergisinden müstesna tutulmaktadır.

Madde 29 – Sosyal güvenlik kurumlarından aylık alanların vergi iadeleri harcama tutarına bağlı olarak artan oranlı tarifeye göre hesaplanmaktadır. Tarifede yer alan harcama dilimleri uzun süredir değiştirilmediğinden, zamanla ekonomik değerlerini önemli ölçüde kaybetmiş ve tek orana benzer bir yapı ortaya çıkmıştır. Yapılan düzenleme ile hesaplamanın tek oran esas alınarak yapılması öngörülmektedir.

Madde 30 - Finansal Kiralama Kanununun 28 inci maddesinde yapılan değişiklik ile finansal kiralama konusu iktisadi kıymetlerle ilgili olarak yatırım indirimi istisnasından yararlanma hakkı kiralayana tanınmaktadır.

Madde 31 - Özellikle ihracat sektörü için büyük önem taşıyan ve gecikmesi halinde finansman sıkıntısına neden olan katma değer vergisi iadelerinin hızlı ve kamu alacağını tehlikeye sokmayacak şekilde yerine getirilmesinde mahsup yoluyla ödeme etkin bir araç olmaktadır. Ancak mevcut durumda KDV beyannamelerinin verileceği

son günden SSK primlerinin ödeneceği son güne kadar olan maksimum 6 günlük süre vergi dairelerinin KDV beyannamelerini inceleyerek mahsup talebini sonuçlandırmaları için yeterli olmamakta ve KDV mükelleflerinin gecikme zammı ile karşılaşmalarına neden olmaktadır. Eklenen fıkra ile mükellefler ve vergi dairelerinin üzerindeki zaman baskısı azaltılarak KDV iadelerinin prim borçlarına mahsubunun etkin bir şekilde gerçekleştirilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 32 – Bu madde ile yapılan düzenlemeler, maddenin fıkraları itibariyle aşağıdaki şekilde özetlenebilir.

1 numaralı fıkranın (a) bendi ile, çalıştırdıkları hizmet erbabı sayısı 10 ve daha az olanlarca üç ayda bir verilen muhtasar beyannamenin dönemi değiştirilmekte, üçer aylık dönemlerin yıllık dönemle uyumu sağlanmaktadır. Düzenlemeye göre bu kapsamda olan mükellefler, Ocak – Mart dönemi beyannamesini Nisan, Nisan – Haziran dönemi beyannamesini Temmuz, Temmuz – Eylül dönemi beyannamesini Ekim, Ekim – Aralık dönemi beyannamesini ise izleyen yılın Ocak ayının 20 nci günü akşamına kadar vereceklerdir. Fıkranın (b) bendi ile de, muhtasar beyannamenin verme zamanı yeniden belirlenmektedir.

2 numaralı fıkra ile; kurumlar vergisinin taksitler halinde ödenmesine son verilmesine paralel değişiklikler yapılmakta, geçici verginin yasal oranı da kurumlar vergisi oranına getirilmektedir.

3 numaralı fıkra ile, katma değer vergisi ve muhtasar beyannamenin tek bir beynamede birleştirilmesine olanak sağlamak için, katma değer vergisi beyanname verme süresi yeniden belirlenmekte, bu süreler muhtasar beyanname verme süresi ile aynı tarihe getirilmektedir.

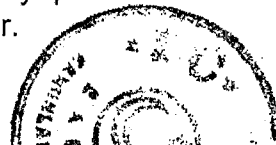
4 numaralı fıkra ile, 10.000 liralık madeni paraların tedavülden kaldırılmasına paralel düzenleme yapılmaktadır. Bazı harçların pul yapıştırılmak suretiyle de tahsil edilmesi nedeniyle bu değişiklik gerekmektedir.

5 numaralı fıkra ile, Harçlar Kanununa bağlı (4) sayılı tarifenin, gayrimenkullerin devir ve iktisabı ile ilgili 20 numaralı fıkranın (a) bendine paralellik sağlanarak, gayrimenkullerin sermaye şirketlerine sermaye olarak konulması işlemlerinde binde 15 harç alınması sağlanmaktadır.

6 numaralı fıkra ile, tedavülden kaldırılan 10.000 liralık madeni paralarla aynı değerde olan damga pullarının da tedavül imkanı kalmadığından, bu değerde pul yapıştırılması gereken kağıtlarla ilgili olarak uygulamada meydana gelen sorunların giderilmesi amaçlanmıştır.

7 numaralı fıkra ile, vergi tahsilinde kolaylık sağlamak üzere, tedavüldeki para değerine paralellik sağlanmaktadır.

8 numaralı fıkra ile Maliye Bakanlığına, sosyal güvenlik kurumlarından aylık alanların vergi iadesi uygulaması ile ilgili yetki verilmektedir. Sosyal güvenlik kurumlarından aylık alanlar halen üç ayda bir bildirimde bulunarak vergi iadesi almakta, bu durum iş yükünü artırdığı gibi emeklilere önemli ölçüde zorluk getirmektedir. Yapılan düzenlemeyle, vergi iade bildirimlerinin yılda bir defa alınması, bu gerçekleştirilirken sosyal güvenlik kurumlarından aylık alanların kayıplarının önlenmesi ve bu kişilere bir yıl beklemeden ödeme yapılabilmesi amacıyla avans ödenmesinin sağlanması konusunda yetki verilmektedir.

9 numaralı fıkra ile Güvence Fonu, tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu gibi her türlü vergi, resim ve harçtan muaf tutulmaktadır.

Madde 33 - Bu madde ile Gelir Vergisi Kanununun;

- Mükerrer 21 inci maddesi, bu maddede yer alan hükmün 22 nci maddede yeniden düzenlenmesine paralel olarak,

- Yatırım indirimi istisnasını düzenleyen 6 ek maddesi, buna ilişkin düzenleme 19 uncu maddede yapıldığından,

- Özel gider indirimini düzenleyen 63 üncü maddesinin birinci fıkrasının 5 numaralı bendi, mükerrer 121 inci maddede düzenlenen vergi mahsubu müessesesi nedeniyle,

- 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının 13 numaralı bendi ile mükerrer 75 inci maddesi kar paylarının vergilendirilmesine yönelik değişiklikler kapsamında,

- 119 uncu maddesinin ikinci cümlesi, kurumlar vergisi ödeme sürelerinde yapılan değişiklik nedeniyle,

- Mükerrer 120 nci maddesinin birinci fıkrasının son cümlesi yatırım indirimi istisnası uygulamasında yapılan değişiklik çerçevesinde,

yürürlükten kaldırılmaktadır.

Madde ile ayrıca;

- 25/6/1992 tarih ve 3824 sayılı Kanunun 18, 19, 20, 21 ve 22 nci maddeleri, 7/11/1985 tarih ve 3238 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin ikinci fıkrasının (h) bendi, 29/5/1986 tarih ve 3294 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi fon payı uygulamasına son verilmesi amacıyla yürürlükten kaldırılmış,

- Güncelliğini kaybeden miktarlar içeren havale mektupları, posta ve telgraf havalenamelerinden damga vergisi alınmasına son verilmiş,

- İrtibat büroları personelinin ücretlerini gelir vergisinden müstesna tutan 23 üncü maddenin birinci fıkrasının 14 numaralı bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

Madde 34 – Madde ile gelir ve kurumlar vergisi tahsilat toplamı üzerinden Savunma Sanayii Destekleme Fonu ile Sosyal Yardımlaşmayı ve Dayanışmayı Teşvik Fonuna, maddede belirtilen oranlarda pay verilmesi öngörülmektedir.

Paylar aylık olarak hesaplanacak, tahsil edilen ayı takip eden ayın sonuna kadar fonlar adına Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde açılan hesap veya hesaplara yatırılacaktır.

Geçici Madde 1 – Madde ile fon payı uygulamasına ilişkin geçiş dönemi düzenlemeleri yapılmıştır.

Yapılan düzenlemeyle, Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü ve Kurumlar Vergisi Kanununun 24 üncü maddesi gereğince vergi tevkifatı yapmak zorunda olan mükelleflerin, Aralık 2003 dönemi ile ilgili olarak hesapladıkları fon payını, bu Kanunun

33 üncü maddesinin 3 numaralı fıkrası ile kaldırılan hükümler çerçevesinde bu döneme ait muhtasar beyanname ile beyan etmeleri ve bu sürede ödemeleri, Maliye Bakanlığı Merkez Saymanlığının da tahsil ettikleri bu fon payını tahsil edildiği ayı takip eden bir ay içinde ilgili fonlar hesabına aktarmaları öngörülmektedir.

Madde ile ayrıca, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, 2003 yılı vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak 1/1/2004 tarihinden sonra verdikleri yıllık beyannameler üzerinden hesaplanan gelir ve kurumlar vergisi tutarı üzerinden ayrıca fon payı hesaplamayacakları, bu kazanç ve iratlara ilişkin olarak vergilendirme dönemi içinde ödenen fon paylarını da her hangi bir şekilde mahsup ve iadeye konu edemeyecekleri hükme bağlanmıştır.

Öte yandan, mükerrer fon payı aktarılmaması için, 2004 yılı Ocak ayı gelir ve kurumlar vergisi tahsilatından ayrıca pay verilmeyeceği maddede belirtilmiştir.

Geçici Madde 2 - Bu Kanunun yayımı tarihinden önce yapılan finansal kiralama sözleşmeleri ile ilgili olarak, 10/6/1985 tarihli ve 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanununun bu Kanun ile değiştirilmeden önceki 28 inci maddesi hükümleri uygulanmasına yönelik düzenleme yapılmaktadır.

Madde 35 – Yürürlük maddesidir.

Madde 36 – Yürütme maddesidir.

BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1 – 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun yürürlükten kaldırılmış olan 19 uncu maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Ticari ve zirai kazançlarda yatırım indirimi istisnası:

Madde 19 – 1. Dar mükellefiyete tabi olanlar dahil, ticari veya zirai kazançları bilanço esasına göre tespit edilen vergiye tabi mükellefler (adi ortaklıklar, kollektif ve adi komandit şirketler ile kurumlar vergisi mükellefleri dahil) faaliyetlerinde kullanmak üzere satın aldıkları veya imal ettikleri amortismanına tabi iktisadi kıymetlerin maliyet bedellerinin % 40'ını vergi matrahlarının tespitinde ilgili kazançlarından yatırım indirimi istisnası olarak indirim konusu yaparlar.

Petrol Kanunu ve Maden Kanununa göre yürütülen arama ve sondaj faaliyetleri için yapılan ve aktifleştirilen harcamalar yatırım indirimi istisnası uygulamasından yararlanır.

2. Yatırım indirimi istisnası tutarının hesaplanmasında amortismanına tabi iktisadi kıymetin maliyet bedeli esas alınır.

3. Yatırım indirimi istisnası uygulamasına, istisnaya konu iktisadi kıymete ilişkin harcamaların yapıldığı yılda başlanır ve indirilecek tutara ulaşıncaya kadar devam olunur.

Yatırım harcamalarının yapıldığı yıla ilişkin vergi matrahının tespitinde, kazancın yetersiz olması nedeniyle dikkate alınamayan istisna tutarı, izleyen yıllarda Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre bu yıllar için belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılarak dikkate alınır.

4. Aşağıda belirtilen iktisadi kıymetler ile ilgili olarak yatırım indirimi hesaplanmaz.

- Bedeli 5 milyar liradan az olan iktisadi kıymetler (iktisadi ve teknik bakımdan bütünlük arz eden iktisadi kıymetler haddin aşıp aşılmadığının tespitinde bir bütün olarak dikkate alınır.)

- Yurt içinde veya dışında daha önce kullanılmış olan iktisadi kıymetler (yüzer havuzlar ile 12 yaşımdan küçük gemiler hariç)

- Gayri maddi haklar (Yatırım indiriminden yararlanan iktisadi kıymetlerin kullanılabilmesi için gerekli olan bilgisayar programları hariç)

- Mal ve hizmet üretimi ile doğrudan ilgili olmayan; alet, edevat, mefruşat ve büro demirbaşları.

- Bedelsiz olarak iktisap edilen iktisadi kıymetler

- Satın alma suretiyle iktisap edilen veya inşa edilen binalar (mal ve hizmet üretim yeri olarak kullanılmak üzere inşa edilenler hariç)

- Arazi veya arsalar
- Binek otomobili ve benzeri kara taşıtları, yat, kotra, tekne, ve benzeri motorlu deniz araçları ile uçak ve helikopter gibi hava taşıtları (İşletmenin esas faaliyet konusu ile ilgili olanlar hariç)
- Yurt dışındaki yatırımlarda kullanılmak üzere alınan iktisadi kıymetler

5. Yatırım indirimi istisnasına konu iktisadi kıymetleri aktife alındıkları tarihten itibaren iki yıl içinde elden çıkaran mükellefler, bu iktisadi kıymetlerle ilgili olarak yatırım indirimi istisnası uygulama haklarını kaybederler. Bu durumda daha önce yararlanılan yatırım indirimi istisnası için her hangi bir işlem yapılmaz.

6. Mükellefler kayıtlarını, hesaplanan ve yararlanılan yatırım indirimi istisnası tutarlarının yıllar itibariyle takibini yapacak şekilde tutarlar.

7. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 2– 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun yürürlükten kaldırılmış olan 22 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Menkul sermaye iratlarında:

Madde 22 - 1. Bireysel emeklilik sisteminden emeklilik hakkı kazananlar ile bu sistemden vefat, malûliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlara yapılan ödemelerin % 25'i, Türkiye'de kâin ve merkezi Türkiye'de bulunan diğer sigorta şirketlerinden on yıl süreyle prim ödeyenler ile vefat, malûliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlara yapılan ödemelerin % 10'u ve tek primli yıllık gelir sigortalarından yapılan ödemeler gelir vergisinden müstesnadır.

İstisna edilen tutar üzerinden 94 üncü maddenin birinci fıkrasının (15) numaralı bendine göre tevkifat yapılmaz.

2. Tam mükellef kurumlardan elde edilen, 75 inci maddenin ikinci fıkrasının 1, 2 ve 3 numaralı bentlerinde yazılı kar paylarının yarısı gelir vergisinden müstesnadır. İstisna edilen tutar üzerinden 94 üncü madde uyarınca tevkifat yapılır ve tevkif edilen verginin tamamı, kar payının yıllık beyanname ile beyan edilmesi durumunda yıllık beyanname üzerinden hesaplanan vergiden mahsup edilir.”

MADDE 3 - 193 sayılı Kanunun 31 inci maddesi madde başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**Sakatlık indirimi**

Madde 31 – Çalışma gücünün asgari % 80'ini kaybetmiş bulunan hizmet erbabı birinci derece sakat, asgari % 60'ını kaybetmiş bulunan hizmet erbabı ikinci derece sakat, asgari % 40'ını kaybetmiş bulunan hizmet erbabı ise üçüncü derece sakat sayılır ve aşağıda sakatlık dereceleri itibariyle belirlenen aylık tutarlar, hizmet erbabının ücretinden indirilir.

Sakatlık indirimi;

- Birinci derece sakatlar için 440.000.000 lira,
- İkinci derece sakatlar için 220.000.000 lira,
- Üçüncü derece sakatlar için 110.000.000 liradır.

Sakatlık derecelerinin tespit şekli ile uygulamaya ilişkin esas ve usuller Maliye, Sağlık ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlıklarınca bu konuda müştereken hazırlanacak bir yönetmelik ile belirlenir.

MADDE 4 - 193 sayılı Kanunun 37 nci maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki 7 numaralı bent eklenmiştir.

“7. Dış protezciliğinden elde edilen kazançlar”

MADDE 5 - 193 sayılı Kanunun 38 inci maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Sürekli olarak işlenmiş altın alım - satımı ve imali ile iştigal eden mükellefler, altın satış tarihindeki İstanbul Altın Borsası’nda oluşan has altın değeri ile satılan mamülün has altın maliyet bedeli arasında oluşan farkı, maliyet bedeline ilave ederler. Söz konusu fark, bilançonun pasifinde özel bir fon hesabında izlenir. Bu fon, sermayeye ilave dışında her hangi bir suretle başka bir hesaba nakledildiği veya işletmeden çekildiği takdirde, o yılın kazancına dahil edilerek vergiye tabi tutulur. Bu mükelleflerin kullandıkları yabancı kaynaklara ait gider ve maliyet unsurlarının sadece ilgili dönemde ayrılan fonu aşan kısmı gider kabul edilir.”

MADDE 6 - 193 sayılı Kanunun 66 ncı maddesinin ikinci fıkrasının 4 numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“4. Dava vekilleri, müşavirler, kurumlar ve tüccarlarla serbest meslek erbabının ticari ve mesleki işlerini takip edenler ve konser veren müzik sanatçıları;”

MADDE 7 - 193 sayılı Kanunun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının 4 numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“4. Kurumlar Vergisi Kanunu uyarınca yıllık veya özel beyanname veren dar mükellef kurumların, indirim ve istisnalar düşülmeden önceki kurum kazancından, hesaplanan kurumlar vergisi düşüldükten sonra kalan kısmı,”

MADDE 8 - 193 sayılı Kanunun mükerrer 80 inci maddesinin birinci fıkrasının 1 numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“1. İvazsız olarak iktisap edilenler, Türkiye’de kurulu menkul kıymet borsalarında işlem gören ve üç aydan fazla süreyle elde tutulan hisse senetleri ile tam mükellef kurumlara ait olan ve bir yıldan fazla süreyle elde tutulan hisse senetleri hariç, menkul kıymetlerin elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar (Üç aylık süreyi bir yıla kadar çıkartmaya veya tekrar kanuni süreye kadar indirmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.).”

MADDE 9 - 193 sayılı Kanunun 86 ncı maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Toplama yapılmayan haller

Madde 86 - Aşağıda belirtilen gelirler için yıllık beyanname verilmez, diğer gelirler için beyanname verilmesi halinde bu gelirler beyannameye dahil edilmez.

1. Tam mükellefiyette;

a) Gerçek usulde vergilendirilmeyen zirai kazançlar, bu Kanununun 75 inci maddesinin 15 numaralı bendinde yazılı menkul sermaye iratları, kazanç ve iratların istisna hadleri içinde kalan kısmı,

b) Tek işverenden alınmış ve tevkif suretiyle vergilendirilmiş ücretler (birden fazla işverenden ücret almakla beraber ücret dışındaki gelirleri için beyanname vermek zorunda olmayan birden sonraki işverenden aldıkları ücretlerin toplamının, 103 üncü maddede yazılı tarifenin ikinci gelir diliminde yer alan tutarın yarısını aşmayan mükelleflerin, tamamı tevkif suretiyle vergilendirilmiş ücretleri dahil),

c) Vergiye tabi gelir toplamının ((a) ve (b) bentlerinde belirtilenler hariç) 103 üncü maddede yazılı tarifenin ikinci gelir diliminde yer alan tutarı geçmemesi koşuluyla, Türkiye’de tevkifata tabi tutulmuş olan; birden fazla işverenden elde edilen ücretler, menkul sermaye iratları ve gayrimenkul sermaye iratları,

d) Bir takvim yılı içinde elde edilen ve toplamı 500 milyon lirayı aşmayan, tevkifata ve istisna uygulamasına konu olmayan menkul ve gayrimenkul sermaye iratları.

2. Dar mükellefiyette, tamamı Türkiye’de tevkif suretiyle vergilendirilmiş olan; ücretler, serbest meslek kazançları, menkul ve gayrimenkul sermaye iratları ile diğer kazanç ve iratlar.”

MADDE 10 - 193 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının 2 numaralı bendine birinci paragraftan sonra gelmek üzere aşağıdaki paragraf ile 3 numaralı bentten sonra gelmek üzere aşağıdaki 4 numaralı bent eklenmiştir.

“Yukarıda sayılan kamu idare ve müesseselerine bağışlanan okul ve 100 yatak (kalkınmada öncelikli yörelerde 50 yatak) kapasitesinden az olmamak üzere öğrenci yurdu inşaatı dolayısıyla yapılan harcamalar veya bu tesislerin inşaatı için bu kuruluşlara yapılan her türlü bağış ve yardımlar ile mevcut tesislerin faaliyetlerini devam ettirebilmeleri için yapılan her türlü nakdi ve ayni bağış ve yardımların tamamı yıllık beyanname ile bildirilecek gelirlerden indirilir.”

“4. Beyan edilen gelirin % 5’ini aşmaması, Türkiye’de yapılması ve gelir veya kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunan gerçek veya tüzel kişilerden alınacak belgelerle tevsik edilmesi şartıyla, mükellefin kendisi, eşi ve küçük çocuklarına ilişkin olarak yapılan eğitim ve sağlık harcamaları (mükerrer 121 inci madde çerçevesinde eğitim ve sağlık harcamaları nedeniyle vergi indiriminden yararlanan ücretliler, aynı harcamalarını bu hükümden yararlanarak matrahlarından indiremezler).”

MADDE 11 - 193 sayılı Kanunun 92 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bir takvim yılına ait beyanname izleyen yılın Mart ayı içinde, gelirin sadece basit usulde tespit edilen ticari kazançlardan ibaret olması halinde izleyen yılın Şubat ayı içinde, tam mükellefiyette vergiyi tarha yetkili vergi dairesine, dar mükellefiyette Türkiye’de vergi muhatabı mevcutsa onun Türkiye’de oturduğu yerin, Türkiye’de vergi muhatabı yoksa işyerinin, işyeri birden fazla ise bu işyerlerinden herhangi birisinin bulunduğu yer vergi dairesine verilir veya taahhütlü olarak posta ile gönderilir.”

MADDE 12 - 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının 6 numaralı bendinin (b) alt bendi ile dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) i) Tam mükellef kurumlar tarafından; tam mükellef gerçek kişilere, gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olmayanlara ve bu vergilerden muaf olanlara dağıtılan, 75 inci maddenin ikinci fıkrasının 1, 2 ve 3 numaralı bentlerinde yazılı kar paylarından (Karın sermayeye eklenmesi kar dağıtımı sayılmaz),

ii) Tam mükellef kurumlar tarafından; dar mükellef gerçek kişilere, dar mükellef kurumlara (Türkiye’de bir işyeri veya daimi temsilci aracılığıyla kar payı elde edenler hariç) ve gelir ve kurumlar vergisinden muaf olan dar mükelleflere dağıtılan, 75 inci maddenin ikinci fıkrasının 1, 2 ve 3 numaralı bentlerinde yazılı kar paylarından (Karın sermayeye eklenmesi kar dağıtımı sayılmaz),

iii) 75 inci maddenin ikinci fıkrasının 4 numaralı bendinde yazılı menkul sermaye iradının ana merkeze aktarılan tutarı üzerinden,”

“Bu maddenin 6 numaralı bendinin (a) alt bendine göre üzerinden vergi tevkifatı yapılan kurum kazancından kâr payı alanlara, tevkif suretiyle alınan vergi red ve iade olunmaz.”

MADDE 13 - 193 sayılı Kanunun 103 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

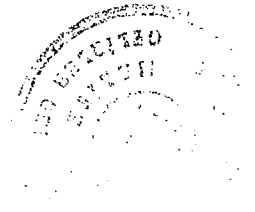
“Madde 103- Gelir vergisine tabi gelirler;

5.000.000.000 liraya kadar	% 20
12.000.000.000 liranın 5.000.000.000 lirası için 1.000.000.000 lira, fazlası	% 25
24.000.000.000 liranın 12.000.000.000 lirası için 2.750.000.000 lira, fazlası	% 30
60.000.000.000 liranın 24.000.000.000 lirası için 6.350.000.000 lira, fazlası	% 35
120.000.000.000 liranın 60.000.000.000 lirası için 18.950.000.000 lira, fazlası	% 40
120.000.000.000 liradan fazlasının 120.000.000.000 lirası için 42.950.000.000 lira, fazlası	% 45

oranında vergilendirilir.

Ücret gelirlerinin vergilendirilmesinde, yukarıdaki tarifede yer alan vergi oranları beş puan indirilmek suretiyle uygulanır.”

MADDE 14 - 193 sayılı Kanunun 117 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"1. Şubat ayı içerisinde verilmesi gereken beyanname ile bildirilen gelir üzerinden tahakkuk ettirilen gelir vergisi Şubat ve Haziran aylarında;

2. Mart ayı içerisinde verilmesi gereken beyanname ile bildirilen gelir üzerinden tahakkuk ettirilen gelir vergisi Mart ve Temmuz aylarında;

olmak üzere iki eşit taksitte ödenir.

Maliye Bakanlığı, gelirlerinin büyük bir kısmı zirai kazançtan oluşan mükellefler hakkında gerekli görülen hallerde, iki taksitten fazla olmamak üzere, belli üretim bölgeleri ve ziraat ürünlerine göre, özel ödeme zamanları tayin edebilir."

MADDE 15 - 193 sayılı Kanunun mükerrer 121 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Ücretlilerde vergi indirimi

Mükerrer Madde 121 - Gerçek ücretlerin vergilendirilmesinde, mükellefin kendisi, eşi ve çocukları ile ilgili eğitim, sağlık, gıda, giyim ve ikamet edilen konuta ait kira harcamalarının yıllık toplam tutarının;

- 3 milyar liraya kadar % 8'i,
- 6 milyar liranın 3 milyar lirası için % 8'i, aşan kısmı için % 6'sı,
- 6 milyar liradan fazlasının, 6 milyar lirası için % 7'si, aşan kısmı için % 4'ü,

ücretlinin ertesi yılda ödeyeceği gelir vergisinden mahsup edilir veya işverenler aracılığı ile kendisine nakden iade edilir.

Şu kadar ki; harcamaların Türkiye'de yapılması, gelir veya kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunan gerçek veya tüzel kişilerden alınan belgelerle tevsik edilmesi ve bu belgelerin işverene verilmesi şarttır. Mahsup hakkı kazanılan tutarın hesaplanmasında dikkate alınan harcama tutarı, vergi matrahının toplamını geçemez.

Ücretlilerin harcama belgelerinin işverene ibrazı, beyanı ve verginin mahsup veya iadesine ilişkin süreleri tespit etmeye, iadeyi nakden veya mahsuben yaptırmaya, vergi mahsup ve iadesine tabi tutulacak mal ve hizmet alımlarını yukarıda sayılanlarla sınırlı olmaksızın tespit etmeye ve uygulamanın usul ve esaslarını belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir."

MADDE 16 - 193 sayılı Kanunun Mükerrer 123 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Mükerrer Madde 123 - 1. Bu Kanunun 21, 23/8, 47 ve 48 inci maddesinde yer alan maktu had ve tutarlar, 1/1/2003 tarihi itibarıyla geçerli olan had ve tutarlarına yükseltilmiştir.

2. Bu Kanunun 19, 21, 23/8, 31, 47, 48, mükerrer 80, 82, 86 ve mükerrer 121 inci maddelerinde yer alan maktu had ve tutarlar, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle uygulanır. Bu şekilde hesaplanan maktu had ve tutarların % 5'ini

aşmayan kesirler dikkate alınmaz. Bakanlar Kurulu, bu surette tespit edilen had ve tutarları yarısına kadar artırmaya veya indirmeye yetkilidir.

3. Bu Kanunun 103 üncü maddesinde yer alan vergi tarifesinin gelir dilim tutarları hakkında, bu maddenin 2 numaralı fıkrası uygulanır.”

MADDE 17 - 193 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“Geçici Madde 61 – Bu maddenin yürürlük tarihinden önce yapılan müracaatlara istinaden düzenlenen yatırım teşvik belgeleri kapsamındaki yatırımlarla ilgili yatırım harcamalarına (teşvik belgelerine bu tarihten sonra ilave edilen iktisadi kıymetler için yapılan harcamalar hariç), yatırım indirimi uygulamasına ilişkin olarak Gelir Vergisi Kanununun bu tarihten önce yürürlükte bulunan hükümleri uygulanır.

Yukarıda belirtilen şekilde yatırım indirimi istisnasından yararlanan kazançlar ile bu maddenin yürürlük tarihinden önce gerçekleşen yatırımlar üzerinden hesaplanan ve kazancın yetersiz olması nedeniyle sonraki dönemlere devreden yatırım indiriminden yararlanan kazançlar üzerinden dağıtılsın dağıtılmasın %19,8 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılır.

İsteyen mükellefler, bu maddenin yürürlük tarihinden önce yapılan müracaatlara istinaden düzenlenen yatırım teşvik belgeleri kapsamında bu tarihten itibaren yaptıkları harcamaları (öngörülen harcamalar kapsamında daha önce yatırım indirimi istisnasından yararlanmış harcamalar hariç) için bu Kanunun 19 uncu maddesinde yer alan hükümler çerçevesinde yatırım indirimi istisnasından yararlanabilirler. Bunun için bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonraki ilk geçici vergilendirme dönemine ilişkin beyannamenin verileceği tarihe kadar bağlı bulunulan vergi dairesine bir bildirimde bulunulması ve tercihin alınmış olan yatırım teşvik belgelerinin tamamı için yapılması şarttır.”

“Geçici Madde 62 – 1. Kurumlar vergisi mükelleflerinin;

a) 31/12/1998 veya daha önceki tarihlerde sona eren hesap dönemlerinde elde ettikleri kazançlarının,

b) (a) bendi kapsamı dışında kalan ve 31/12/2002 veya daha önceki tarihlerde sona eren hesap dönemlerinde elde edilen, kurumlar vergisinden istisna edilmiş kazançlarının,

c) Geçici 61 inci madde kapsamında tevkifata tabi tutulmuş kazançlarının,

dağıtımı halinde 94 üncü madde uyarınca tevkifat yapılmaz.

2. Gerçek kişilerce 1 numaralı fıkranın (a) bendi kapsamında elde edilen kar payları gelir vergisinden müstesnadır.

3. Gerçek kişilerce 1 numaralı fıkranın (b) ve (c) bendi kapsamında elde edilen kar paylarının net tutarına elde edilen kar payının 1/9 u eklendikten sonra, bulunan tutarın yarısı vergiye tabi gelir olarak dikkate alınır. Bu gelirler ile ilgili olarak yıllık beyanname verilmesi halinde, beyannameye intikal ettirilen tutarın 1/5'i beyanname üzerinden hesaplanan gelir vergisinden mahsup edilir.

4. Kurumlar vergisi mükelleflerinin doğrudan veya iştirakleri aracılığıyla, bu maddenin 1 numaralı fıkrasında belirtilen nitelikte kar payı elde etmeleri halinde, bu kar paylarının dağıtımı ve kar payı elde eden gerçek kişilerce bu kar paylarının beyanı ile ilgili olarak 1, 2 ve 3 numaralı fıkra hükümleri uygulanır.

5. Bu madde kapsamındaki kar payları için 22 nci madde hükümleri uygulanmaz.”

“Geçici Madde 63 – 1. İşlenmiş altın ticareti ve imalatı ile iştigal eden gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinden (adi, kollektif ve adi komandit şirketler dahil) 4811 sayılı Kanunun 13 üncü maddesine istinaden bildirimde bulunmayanların 31/12/2002 tarihi itibariyle defter kayıtlarında yer alan altın maliyet bedelleri, İstanbul Altın Borsasının aynı tarihteki (aynı tarihte işlem görmemesi halinde bu tarihten önceki son işlem günündeki) has altın kapanış fiyatından düşük olamaz. Maliyet bedelinin bu fiyattan düşük olması halinde aradaki fark altın satış kârı addolunur ve 2002 yılı kazancına eklenerek bu Kanunun yayımını izleyen ikinci ayın sonuna kadar beyan edilir ve tahakkuk eden vergi aynı sürede ödenir.

2. Kıymetli maden ve ziynet eşyası imalatı ve ticareti faaliyetinde bulunan gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (adi, kollektif ve adi komandit şirketler dahil) işletmelerinde mevcut olup kayıtlarında yer almayan kıymetli maden (altın, platin ve gümüş) ve kıymetli taşlar (elmas, pırlanta, yakut, zümrüt, topaz, safir, zebercet ve inci) ile bunlardan mamul ziynet eşyasını 4811 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin 1 numaralı fıkrasında belirtilen şekilde bildirmeleri halinde aynı Kanunun 13 üncü maddesinin 2 numaralı fıkrasına göre vergi öderler.”

“Geçici Madde 64 – 31/12/2007 tarihine kadar sporculara ücret olarak yapılan ödemeler gelir vergisinden müstesnadır. Bu ücretler üzerinden % 15 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılır. Bu istisnanın tevkif yoluyla ödenen gelir vergisine şumülü yoktur.

Bakanlar Kurulu % 15 oranını % 25 oranına kadar artırmaya veya kanuni oranına kadar indirmeye yetkilidir.”

MADDE 18 – 3/6/1949 tarihli ve 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 8 inci maddesine aşağıdaki 7 numaralı bend eklenmiştir.

“7. Yurt dışında yapılan inşaat, onarma, montaj işleri ve teknik hizmetlerden sağlanan ve Türkiye’de genel netice hesaplarına intikal ettirilen kazançlar.”

MADDE 19 – 5422 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının 6 numaralı bendine birinci paragraftan sonra gelmek üzere aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“Yukarıda sayılan kamu idare ve müesseselerine bağışlanan okul ve 100 yatak (kalkınmada öncelikli yörelerde 50 yatak) kapasitesinden az olmamak üzere öğrenci yurdu inşaatı dolayısıyla yapılan harcamalar veya bu tesislerin inşaatı için bu kuruluşlara yapılan her türlü bağış ve yardımlar ile mevcut tesislerin faaliyetlerini devam ettirebilmeleri için yapılan her türlü nakdi ve ayni bağış ve yardımların tamamı kurum kazancının tespitinde hasılatтан gider olarak indirilir.”

MADDE 20 – 5422 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 40 - Kurumlar vergisi beyanname verme süresi içinde ödenir.”

MADDE 21 – 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu’nun 11 inci maddesinin 1 numaralı fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde, (c) bendinin üçüncü fıkrasında yer alan “gecikme zammının % 50 fazlası ile birlikte” ibaresi “gecikme zammıyla birlikte” şeklinde değiştirilmiş, aynı bendin sonuna aşağıdaki hüküm eklenmiştir.

“a) İhracat teslimleri ve bu teslimlere ilişkin hizmetler ile yurt dışındaki müşteriler için yapılan hizmetler ve karşılıklı olmak şartıyla uluslararası roaming anlaşmaları çerçevesinde yurt dışındaki müşteriler için Türkiye’de verilen roaming hizmetleri,”

“İhracatın mücbir sebepler veya beklenmedik durumlar nedeniyle 3 ay içinde gerçekleştirilememesi halinde, en geç 3 aylık sürenin dolduğu tarihten itibaren 15 gün içinde başvuran ihracatçılara, Maliye Bakanlığınca veya Bakanlığın uygun görmesi halinde vergi dairelerince 3 aya kadar ek süre verilebilir.”

MADDE 22 - 3065 sayılı Kanunu 17 nci maddesinin 4 numaralı fıkrasının (a) ve (e) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Gelir Vergisi Kanununa göre vergiden muaf esnaf ile basit usulde vergilendirilen mükellefler tarafından yapılan teslim ve hizmetler,”

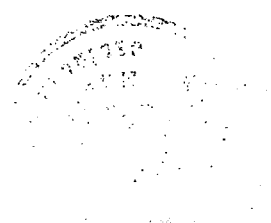
“e) Banka ve sigorta muameleleri vergisi kapsamına giren işlemler ve tali acenteler dahil sigorta acente ve prodüktörlerinin sigorta muamelelerine ilişkin işlemleri ile Kurumlar Vergisi Kanununun 7 nci maddesinin 24 numaralı bendinde belirtilen kurumların kredi teminatı sağlama işlemleri,”

MADDE 23 –3065 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“Geçici Madde 18 - Bu Kanunun 13 üncü maddesinin (d) bendi hükmü, teşvik belgesine sahip katma değer vergisi mükellefiyeti bulunmayanlara bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar belge kapsamında yapılan makine ve teçhizat teslimlerinde de uygulanır.”

“Geçici Madde 19 – Asya Kalkınma Bankasının 2003 yılında ülkemizde yapılacak yıllık toplantıları sırasında bu kuruluşa, temsilcilerine ve toplantılara katılacak diğer yabancı kişi ve kuruluşlara söz konusu toplantı kapsamında yapılacak teslim ve hizmetler katma değer vergisinden müstesnadır. Toplantıya ilişkin teslim ve hizmetleri tanımlamaya, istisna uygulanacak miktara ilişkin alt sınırı belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir. Bu kapsamda teslim edilen mal ve hizmetler için yüklenilen vergiler vergiye tabi işlemler nedeniyle hesaplanan vergiden indirilir. İndirimle giderilemeyen vergiler iade edilmez.”

MADDE 24 – 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununa aşağıdaki mükerrer 290 ıncı madde eklenmiştir.

“Finansal kiralama işlemlerinde değerlendirme

Mükerrer Madde 290 – 1. Finansal kiralama işlemlerinde, finansal kiralamaya konu olan iktisadi kıymet ile sözleşmeden doğan hak, borç ve alacakların değerlemesi aşağıdaki esaslara göre yapılır.

Kiracı tarafından, finansal kiralama işlemine konu iktisadi kıymeti kullanma hakkı ve sözleşmeden doğan borç, kiralama konusu iktisadi kıymetin rayiç bedeli veya sözleşmeye göre yapılacak kira ödemelerinin bugünkü değerinden düşük olanı ile değerlendirilir.

Kiralayan tarafından, sözleşmeden doğan alacak kiralama süresi boyunca yapılacak kira ödemelerinin toplam tutarı, kiralama konusu iktisadi kıymet ise, bu iktisadi kıymetin net bilanço aktif değerinden kira ödemelerinin bugünkü değerinin düşülmesi sonucu bulunan tutar ile değerlendirilir. İktisadi kıymetin net bilanço aktif değerinden kira ödemelerinin bugünkü değerinin düşülmesi sonucu bulunan tutarın sıfır veya negatif olması halinde iktisadi kıymet iz bedeliyle değerlendirilir ve aradaki fark iktisadi kıymetin elden çıkarılmasından elde edilen kazançlar gibi işleme tabi tutulur.

Kiralayan tarafından aktifleştirilen alacak tutarı ile kira ödemelerinin bugünkü değeri arasındaki fark gelecek dönemlere ait faiz geliri olarak pasifleştirilmek suretiyle değerlendirilir.

Kiralayanın finansal kiralamaya konu iktisadi kıymetin üretimini veya alım satımını yapması halinde, iktisadi kıymetin net bilanço aktif değeri olarak rayiç bedeli dikkate alınır. Rayiç bedel ile maliyet bedeli arasındaki fark, normal bir satış işleminden elde edilen kar veya zarar olarak işleme tabi tutulur.

2. Kiracı tarafından aktifleştirilen finansal kiralamaya konu iktisadi kıymeti kullanma hakkı, bu Kanunun mükerrer 298 inci maddesi ve üçüncü kitabının üçüncü kısmının birinci bölümünde kiralama konusu iktisadi kıymet için belirlenmiş esaslar çerçevesinde yeniden değerlemeye ve amortismanına tabi tutulur.

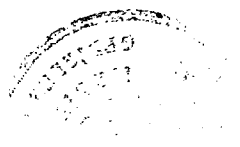
Kiralayan tarafından, finansal kiralamaya konu iktisadi kıymetin bu maddenin 1 numaralı fıkrasının üçüncü paragrafına göre belirlenen değeri üzerinden amortisman ayrılmaya devam olunur.

Bu madde kapsamında değerlendirilen borç ve alacak tutarları reeskonta tabi tutulmaz.

Kiracı tarafından finansal kiralama sözleşmesine göre yapılan kira ödemeleri, borç anapara ödemesi ve faiz gideri olarak ayrıştırılır. Ayrıştırma işlemi, her bir dönem sonunda kalan borç tutarına sabit bir dönemsel faiz oranı uygulanmasını sağlayacak şekilde yapılır.

Kiralayan tarafından gelecek dönemlere ait faiz gelirleri, kiralanan iktisadi kıymetin finansal kiralama sözleşmesinin yapıldığı tarihteki rayiç bedelinden her bir dönem sonunda anapara geri ödemelerinin düşülmesi sonucu kalan tutar üzerinden sabit bir dönemsel faiz oranı yaratacak şekilde hesaplanması suretiyle tahakkuk ettirilir.

3. Bu maddenin uygulamasında aşağıda yer alan tanımlar dikkate alınır.

Finansal Kiralama: Kira süresi sonunda mülkiyet hakkının kiracıya devredilip devredilmediğine bakılmaksızın, bir iktisadi kıymetin mülkiyetine sahip olmaktan kaynaklanan tüm riskler ile yararların kiracıya bırakılması sonucunu doğuran kiralamalardır.

Kiralama işleminde; iktisadi kıymetin mülkiyetinin kira süresi sonunda kiracıya devredilmesi, kiracıya kira süresi sonunda iktisadi kıymeti rayiç bedelinden düşük bir bedelle satın alma hakkı tanınması, kiralama süresinin iktisadi kıymetin ekonomik ömrünün % 80'inden daha büyük bir bölümünü kapsamı veya sözleşmeye göre yapılacak kira ödemelerinin bugünkü değerlerinin toplamının iktisadi kıymetin rayiç bedelinin % 90'ından daha büyük bir değeri oluşturması hallerinden her hangi birinin varlığı durumunda kiralama işlemi finansal kiralama kabul edilir.

Doğal kaynakların araştırılması veya kullanılmasına yönelik kiralama sözleşmeleri ile sinema filmleri, video kayıtları, patentler, kopyalama hakları gibi kıymetlerle ilgili lisans sözleşmeleri bu madde kapsamında değerlendirilmez.

Arazi, arsa ve binalarla ilgili kiralama sözleşmeleri, sadece, sözleşmede kira süresi sonunda mülkiyet hakkının kiracıya devri öngörülmüşse veya kiracıya kira süresi sonunda kiralama konusu gayrimenkulu düşük bir bedelle satın alma hakkı tanınmışsa bu madde kapsamında değerlendirilir.

Kira Ödemeleri: Sözleşmeye göre, kira süresi boyunca yapılması gereken kira ödemeleridir. Kira süresi sonunda, kiralama konusu iktisadi kıymetin kalan değerine ilişkin bir taahhüt olması halinde bu değer de kira ödemesi kabul edilir.

Kira süresi sonunda kiracıya düşük bir bedelle iktisadi kıymeti satın alma hakkı tanındığı ve sözleşme tarihinde bu hakkın kullanılma olasılığının yüksek olduğu durumda kira ödemeleri kira süresi boyunca yapılan kira ödemeleri ile satın alma hakkının kullanılması durumunda ödenmesi gereken bedelin toplamıdır.

Kira Ödemelerinin Bugünkü Değeri: Kira ödemelerinin, sözleşme tarihinde, kiralamada kullanılan faiz oranının dikkate alınması suretiyle hesaplanan bugünkü değerlerinin toplamıdır.

Kiralamada kullanılan faiz oranı tespit edilemiyorsa, kiracının kiralamaya konu iktisadi kıymeti satın almak için aynı vade ile alması gereken borç için katlanacağı faiz oranı kullanılır.

Kiralamada Kullanılan Faiz Oranı: Kira ödemeleri ile garanti edilmemiş kalan değer toplamının bugünkü değerini, kiralamaya konu iktisadi kıymetin rayiç bedeline eşitleyen iskonto oranıdır.

4. Maliye Bakanlığı, bu maddenin uygulamasına yönelik usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 25 – 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununun 123 üncü maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Anonim, eshamlı komandit ve limited şirketlerin birleşme, devir ve bölünmeleri nedeniyle yapılacak işlemler ile yurt içi ve yurt dışı kredi kuruluşlarınca kullanılan

ve ortalama vadesi bir yıl ve daha uzun süreli nakdi yatırım kredileri nedeniyle verilen teminatlarla ilgili işlemler harca tabi tutulmaz.”

MADDE 26 - 492 sayılı Kanuna bağlı (9) sayılı tarifenin “VI - Ruhsat (izin) harçları” bölümünün (f) bendinin;

- (aa) ayrımında yer alan ve 975.650.000.-TL olarak uygulanmakta olan harç miktarı 220.000.000.-TL,

- (bb) ayrımında yer alan ve 1.951.610.000.-TL olarak uygulanmakta olan harç miktarı 440.000.000.-TL,

- (cc) ayrımında yer alan ve 2.927.680.000.-TL olarak uygulanmakta olan harç miktarı 660.000.000.-TL,

olarak değiştirilmiştir.

MADDE 27 – 1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “200 milyar lirayı aşamaz” ibaresi “800 milyar lirayı aşamaz” şeklinde değiştirilmiş ve aynı fıkranın sonuna “Bakanlar Kurulu yeniden değerlendirme oranının % 50 fazlasını geçmemek ve % 20’sinden az olmamak üzere yeni oranlar tespit etmeye yetkilidir.” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 28 – 488 sayılı Kanuna ekli (2) sayılı tablonun; “IV. Ticari ve medeni işlemlerle ilgili kağıtlar” başlıklı bölümüne aşağıdaki (23), (24) ve (25) numaralı fıkralar, “V – Kurumlarla ilgili kağıtlar” başlıklı bölümüne aşağıdaki (22) numaralı fıkra eklenmiştir.

“23. Yurtiçi ve yurtdışı kredi kuruluşlarından temin edilen ve ortalama vadesi bir yıl ve daha uzun süreli olan nakdi yatırım kredileri nedeniyle düzenlenen kağıtlar (kredilerin kullanımları hariç).

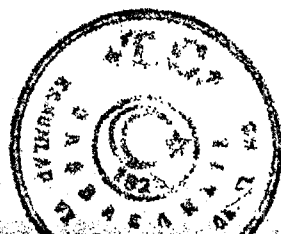
24. Devlet dış borçları ile ilgili kredi anlaşmalarında öngörülen bütün ödemeler dolayısıyla düzenlenen kağıtlar (dış proje kredileri çerçevesinde yapılacak ödemeler dahil, kredilerin kullanımları hariç)

25. 2/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin üçüncü fıkrasında tanımlanan nakit işlemleri ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca çıkarılacak likidite senetlerine (veya bu mahiyetteki kağıtlara) ilişkin işlemler dolayısıyla düzenlenen kağıtlar.”

“22. Kurumlar Vergisi Kanununun 7 nci maddesinin 24 numaralı bendinde belirtilen kurumların kredi teminatlarına ilişkin işlemlerinde düzenlenen kağıtlar.”

MADDE 29 – 2/2/1984 tarihli ve 2978 sayılı Vergi İadesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Vergi iadesi aylık, yıllık veya dönemsel olarak hesap edilebilir. Vergi iadesi, 2 nci madde hükmü de dikkate alınarak mal ve hizmet alımları tutarına, % 5 nispeti uygulanarak hesaplanır.”

MADDE 30 - 10/6/1985 tarihli ve 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanununun 28 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Yatırımların tamamının veya bir bölümünün finansal kiralama yoluyla gerçekleştirilmesi halinde kiralayan, finansal kiralamaya konu olan iktisadi kıymetlerle ilgili olarak bunların satın alınması halinde yararlanılan teşviklerden yararlanır."

MADDE 31 – 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 80 inci maddesine, birinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Prim borçlarının, katma değer vergisi iade alacağından mahsubu suretiyle de ödenmesi mümkündür. Bu takdirde katma değer vergisi iade hakkı sahibi; kendisinin, mal ya da hizmet satın aldığı veya iştirak ya da ortaklık ilişkisi içinde bulunduğu işverenlerin prim borçları için de mahsup talep edebilir. Kurumun bağlı olduğu Bakanlık, Maliye Bakanlığının uygun görüşü ile bu uygulamadan faydalanan işverenleri, işgal konusu, işletme türü ve işletme büyüklüğü itibarıyla belirlemeye ve lehine mahsup talebinde bulunulan işverenlerin prim borcu ödeme süresini 30 günü aşmamak üzere uzatmaya yetkilidir."

MADDE 32 – 1. 193 sayılı Kanunun

a) 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının 3 numaralı bendinde yer alan "bu Kanunun 31 inci maddesinin 2 numaralı bendinde" ibaresi, "bu Kanunun 31 inci maddesinde",

b) 98 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "ertesi ayın 20 nci günü akşamına kadar" ibaresi "ertesi ayın 23 üncü günü akşamına kadar", üçüncü fıkrasında yer alan "Şubat, Mayıs, Ağustos ve Kasım aylarının 20'nci günü" ibaresi, "Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim aylarının 23 üncü günü",

2. 5422 sayılı Kanunun;

a) 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinde yer alan "ödenme taksitleri ile birlikte eşit taksitler halinde ödenir." ibaresi, "ödenme süreleri içerisinde taksitler halinde ödenir."

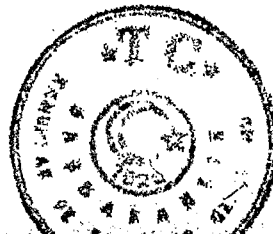
b) 24 üncü maddesinin sekizinci fıkrasında yer alan "yirminci günü akşamına kadar" ibaresi, "yirmiüçüncü günü akşamına kadar",

c) 25 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "% 20 oranında" ibaresi "kurumlar vergisi oranında",

d) 42 nci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "sürelerde" ibaresi, "sürede,"

3. 3065 sayılı Kanunun 41 inci maddesinin 1 ve 4 numaralı fıkralarında yer alan "25 inci günü" ibareleri "23 üncü günü",

4. 492 sayılı Kanunun mükerrer 138 inci maddesinin üçüncü fıkrasındaki "10.000 lira" ibaresi "100.000 lira",

5. 492 sayılı Kanuna bağılı (4) sayılı tarifenin "I - Tapu işlemleri" başlıklı bölümünün 20 numaralı fıkrasının (b) bendinde yer alan "binde 36" ibaresi "binde 15",

6. 488 sayılı Kanunun mükerrer 30 uncu maddesinde yer alan "Bu suretle hesaplanan vergi miktarlarında 10.000 lira kesirleri nazara alınmaz." ibaresi "Bu suretle hesaplanan vergi miktarlarında 100.000 lira kesirleri dikkate alınmaz.",

7. 18/2/1963 tarihli ve 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesinin son fıkrasındaki "10.000 liranın" ibaresi "100.000 liranın", "1.000 liranın" ibaresi "10.000" liranın",

8. 2978 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasının son cümlesi "Bu dönemleri bir aydan az olmamak üzere yeniden tespit etmeye ve vergi iadesinden mahsup edilmek üzere avans olarak ödeme yapılmasına Maliye Bakanlığı yetkilidir.",

9. 18/6/1999 tarihli ve 4389 sayılı Bankalar Kanununun 20 nci maddesinin 6 numaralı fıkrasının (c) bendinin son paragrafı "Güvence Fonu her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır. Özel finans kurumlarınca Güvence Fonuna ödenen primler kurumlar vergisi matrahının tespitinde kabul edilir.",

şeklinde değiştirilmiştir.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 33 – 1. 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun;

- a) Mükerrer 21 inci maddesi,
- b) 23 üncü maddenin birinci fıkrasının 14 numaralı bendi,
- c) Ek 1 inci maddesi,
- d) Ek 2 nci maddesi,
- e) Ek 3 üncü maddesi,
- f) Ek 4 üncü maddesi,
- g) Ek 5 inci maddesi,
- h) Ek 6 ncı maddesi,
- i) 63 üncü maddesinin birinci fıkrasının 5 numaralı bendi,
- j) 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının 13 numaralı bendi,
- k) Mükerrer 75 inci maddesi,
- l) 119 uncu maddesinin ikinci cümlesi,
- m) Mükerrer 120 nci maddesinin birinci fıkrasının son cümlesi,

2. 1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Kanuna ekli (1) sayılı tablonun "IV. Makbuzlar ve diğer kağıtlar" başlıklı bölümünde yer alan havale mektupları, posta ve telgraf havalenamelerine ilişkin 3 üncü fıkrası,

3. 25/6/1992 tarih ve 3824 sayılı Kanunun 18, 19, 20, 21 ve 22 nci maddeleri,

4. 7/11/1985 tarih ve 3238 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin ikinci fıkrasının (h) bendi,

5. 29/5/1986 tarih ve 3294 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi,

yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 34 - Gelir ve kurumlar vergisi tahsilat toplamı üzerinden aşağıda yer alan fonlara, karşılarında belirtilen oranlarda pay verilir. Bu paylar aylık olarak hesaplanır, tahsil edilen ayı takip eden ayın sonuna kadar fonlar adına Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde açılan hesap veya hesaplara yatırılır.

Savunma Sanayii Destekleme Fonu	% 3,5
Sosyal Yardımlaşmayı ve Dayanışmayı Teşvik Fonuna	% 2,8

Yukarıdaki oranları sıfıra kadar indirmeye ve tekrar kanuni oranına kadar yükseltmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

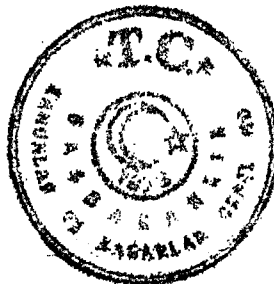
Maliye Bakanlığı fon payı uygulaması ile ilgili usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 1 – Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü ve Kurumlar Vergisi Kanununun 24 üncü maddesi gereğince vergi tevkifatı yapmak zorunda olanlar, Aralık 2003 dönemi ile ilgili olarak hesapladıkları fon payını, bu Kanunun 33 üncü maddesinin 3 numaralı fıkrası ile kaldırılan hükümler çerçevesinde öderler.

2003 yılı vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak 1/1/2004 tarihinden sonra verilmesi gereken yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannameleri üzerinden hesaplanan gelir ve kurumlar vergisi tutarı üzerinden ayrıca fon payı hesaplanmaz, bu kazanç ve iratlara ilişkin olarak vergilendirme dönemi içinde ödenen fon payları mahsup ve iadeye konu olmaz.

2004 yılı Ocak ayı gelir ve kurumlar vergisi tahsilatından bu Kanunun 34 üncü maddesi hükümleri çerçevesinde pay verilmez.

GEÇİCİ MADDE 2 - Bu Kanunun yayımı tarihinden önce yapılan finansal kiralama sözleşmeleri ile ilgili olarak, 10/6/1985 tarihli ve 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanununun bu Kanun ile değiştirilmeden önceki 28 inci maddesi hükümleri uygulanır.

T/ 436

Madde 35- Bu Kanunun;

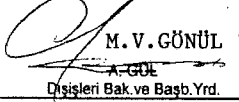
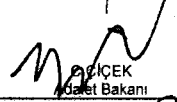
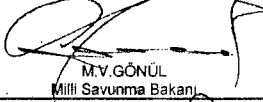
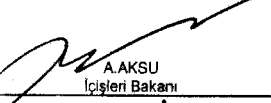
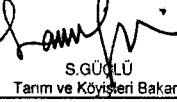
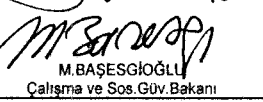
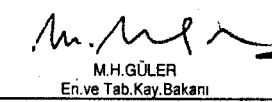
- a) 2, 8, 9 ve 13 üncü maddeleri 2003 yılı gelirlerine de uygulanmak üzere yayımı tarihinde,
b) 26 ncı maddesi 31/12/2003 tarihinde,
c) 11, 14 ve 20 nci maddeleri 2003 yılı gelirlerine de uygulamak üzere 1/1/2004 tarihinde,
d) 3, 4, 6, 15, 18, 25, 28, 29 ve 34 üncü maddeleri, 32 nci maddesinin (1), (3), (7) ve (8) numaralı fıkraları ile (2) numaralı fıkrasının (a), (b) ve (d) bentleri ile 33 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrasının (i) ve (l) bentleri ve (3), (4) ve (5) numaralı fıkraları 1/1/2004 tarihinde,
e) 21 inci maddesi yayımını izleyen ay başında,
f) 33 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendi yayımını izleyen ikinci ay başında,
g) 22 nci maddesi 1/7/2003 tarihinde,
h) Diğer hükümleri yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer.

Eki

Madde 36- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

RECEP TAYYIP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

 M. V. GÖNÜL Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd. V.	 A. ŞENER Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 M. A. SAHİN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 B. ATALAY Devlet Bakanı
 B. ATALAY A. BABAGAN Devlet Bakanı V.	 K. TÜZMEN M. AYDIN Devlet Bakanı V.	 M. ÇİÇEK Devlet Bakanı	 M. V. GÖNÜL Millî Savunma Bakanı
 A. AKSU İçişleri Bakanı	 K. UNAKITAN Maliye Bakanı	 H. ÇELİK Millî Eğitim Bakanı	 Z. ERGEZEN Bayındırlık ve İskan Bakanı
 R. AKDOĞ Sağlık Bakanı	 B. YILDIRIM Ulaştırma Bakanı	 S. GÜLLÜ Tarım ve Köyleri Bakanı	 M. BAŞESGİOĞLU Çalışma ve Sos. Gv. Bakanı
 A. COŞKUN Sanayi ve Ticaret Bakanı	 M. H. GÜLER En. ve Tab. Kay. Bakanı	 E. MUMCU Kültür Bakanı	 G. AKŞİT Turizm Bakanı
 O. PEPE Orman Bakanı	 K. TÜZMEN Çevre Bakanı		

Dosya No.

101-422

334